

Datum: Zondag 10 november 2019

Excursie: Amsterdamse Waterleidingduinen

Gids: Pim

Het was een fraaie novemberdag met azuurblauwe hemel en rond 14.30 ging de excursie van start met een familiegezelschap uit o.a. Weesp en Culemborg in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Tijdens deze zonovergoten dag waren er meer mensen die het plan hadden opgevat om op deze prachtige plek te gaan wandelen.

We probeerden de grote drukte te ontlopen door zo nu en dan "off road" te gaan. De Amsterdamse Waterleidingduinen is met 3400 hectare het grootste aaneengesloten wandelgebied van Nederland, fietsers zijn hier niet welkom.

Als gids kun je nooit soorten garanderen, maar in de Amsterdamse Waterleidingduinen kun je gerust een Damhertegarantie geven. Tijdens de wandeling zagen we 60-80 exemplaren. De damherten die hier leven zijn ooit losgelaten in het gebied of ontsnapt uit hertenkampen. De Romeinen brachten de damherten mee naar onze omgeving. Het is een soort die van nature erg tam is.

Bij een hoge brug zagen we in de verte Zandvoort liggen. Op het water dobberden Krakeenden en Kuifeenden. Eén deelnemer aan de excursie zag in een flits een IJsvogel voorbij schieten. Later zagen we bijna allemaal een IJsvogel als een pijl overvliegen!

Damhert – Amsterdamse Waterleidingduinen – Zandvoort.

In de Amsterdamse Waterleidingduinen, in beheer bij Waternet, wordt al sinds 1853 water gezuiverd, nu wel vijftig miljoen kubieke meter per jaar!

“Het zou op een warme zomerdag ergens in 1845 zijn begonnen, toen Mr. Jacob van Lennep en zijn vrouw Henriëtta Roël in de tuin van het landgoed Huis te Manpad tussen Heemstede en Vogelenzang zaten. Van dat warme weer krijg je dorst en daarom haalde Henriëtta een karaf koel helder duinwater uit de pomp en schonk twee glazen in. Het smaakte heerlijk, veel lekkerder dan het water uit de Vecht dat met schuiten naar Amsterdam werd vervoerd. Omdat het zo ontzettend lekker smaakte wilden ze graag dat meer mensen dit zouden kunnen drinken. En zo kwamen ze op het idee om water uit de duinen via buizen naar Amsterdam te vervoeren. Wat zouden ze de Amsterdammers daarmee een plezier doen!”

Bron: Waternet.

Plotseling zagen we langs het pad een roofdier lopen, het was een heuse vos die nou niet bepaald erg schuw was. Er zijn mensen die de vossen eten geven, behalve verboden is dit ook erg onverstandig. De vossen kunnen dan erg tam worden en mogelijk mensen lastig gaan vallen of het dorp in trekken en voor overlast zorgen. Dan maken ze een grote kans dit niet te overleven.

Vos – Amsterdamse Waterleidingduinen – Zandvoort.

“De vos heeft tegenwoordig het grootste verspreidingsgebied van alle roofdieren (voorheen was dit de wolf). Hij komt voor over praktisch het gehele noordelijk halfrond, van de poolcirkel tot Noord-Afrika, Noord-Amerika en het Aziatische steppengebied. De soort ontbreekt alleen in te hete woestijnen, koude toendra's en op eilanden als IJsland. Hij is geïntroduceerd in Australië, de Falklandeilanden en op het eiland Man, waar hij waarschijnlijk weer is uitgestorven. De vos is een van de grootste roofdieren die nog vrij in de Benelux voorkomen”.

Bron: Wikipedia

Zo nu en dan vloog er een Aalscholver over en er vlogen tevens twee Appelvinken over. Eerder al zagen we de kleinste fuut van Europa; de Dodaars. De vogel heeft zijn naam te danken aan zijn wollige kontje. De Dodaars is vooral in het gebied te zien als wintergast. Een Grote gele kwikstaart vloog over, ook een overwinteraar langs het vele water.

Vos – Amsterdamse Waterleidingduinen – Zandvoort.

We hoorden veelvuldig het kleinste vogeltje van Europa, maar zagen ook enkele Goudhaantjes. Halverwege de wandeling dronken we een kop koffie of thee met daarbij een stroopwafel. Voor de aanwezige en veelal enthousiaste kinderen was er drinkyoghurt.

Damhert – Amsterdamse Waterleidingduinen – Zandvoort.

Naast vogels en zoogdieren voelden we ook aan het Echt Judasoor, een paddenstoel die echt voelt als een menselijke oorschelp en vaak op vlieren groeit. Ook zagen we vaak langs het pad Doornappel staan waarvan een medicijn tegen astma van gemaakt kan worden.

Doornappel – Amsterdamse Waterleidingduinen – Zandvoort.

“Doornappelboom komt uit de nachtschadefamilie. De doornappel is niet eetbaar; hij is zelfs zeer giftig. Er zitten onder andere hallucinogene stoffen in en je kunt eraan overlijden. Omdat de plant er bijzonder uitziet wordt hij gekweekt als sierplant. Van oorsprong komt deze plant uit Noord Amerika. Vrij snel na het ontdekken van deze plant is hij ingevoerd in Europa. Hij doet het in het wild erg goed; hij is nu wereldwijd verspreid in alle gematigde gebieden van de wereld. Je ziet hem het meest op braakliggend terrein en mesthopen”.

Bron: Mens en gezondheid.

Op de terugweg hoorden we diverse malen een Grote bonte specht roepen evenals een Boomkruiper. Soms vlogen Sijsjes over. Bij de hoge brug vloog wederom een IJsvogel over. De zon was al flink gezakt en we namen afscheid van elkaar na een excursie onder prachtige weersomstandigheden!

Tekst & foto's: Pim Julsing.

Flevo Birdwatching
birding tours in the Netherlands

